

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120452251
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:6120452251.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Silverside, a.s., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinova, Plynárenská 7/B, IČO: 50 052 560, právne zastúpenej: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 36 807 915, proti žalovanej: K. Ž., R.: XX.XX.XXXX, D. W., J. XX/XXX, o zaplatenie 2.662 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.931,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 07.11.2020 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Súd žalobcovi voči žalovanej priznáva právo na náhradu trov konania v rozsahu 4%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 11.12.2020 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.474,90 Eur, úroku 1.023,59 Eur, zmluvnej pokuty 10% ročne zo sumy 1.914,18 Eur od 07.11.2020 do podania žaloby v sume 187,10 Eur a zo súm omeškaných splátok úveru špecifikovaných v žalobe, úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 1.914,18 Eur od 07.11.2020 do zaplatenia a zo súm omeškaných splátok úveru špecifikovaných v žalobe, vynaložených nákladov 23 Eur a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej úver. Žalovaná sa zaviazala splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 77,97 Eur. Žalovaná sa dostala so splácaním úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX O. XX.XX.XXXX vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, a súčasne žalovanú upozornil, že si od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 22.02.2019 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovanú, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškaní so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy. Žalovaná si Poslednú výzvu prevzala dňa 28.02.2019. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy nezaplatennej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. zmluvy). Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy nezaplatennej splátky Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. zmluvy). Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo

sumy zmluvnej pokuty, ktorá bude vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru od prvého dňa omeškania. Žalobca oznámením o zosplatnení pohľadávky zo zmluvy zo dňa 15.10.2020 (i) oznámil žalovanej, že ku dňu 15.10.2020 žalobca pristupuje ku zosplatneniu pohľadávky (Úveru) zo Zmluvy a (ii) vyčíslil výšku dlžnej sumy na sumu 3.737,06 Eur, a súčasne (iii) vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy (sumy zosplatneného úveru). Žalobca zároveň upozornil žalovanú na to, že v prípade, ak žalovaná dlžnú sumu (sumu zosplatneného úveru) nezaplatí v stanovenej lehote, žalobca si dlžnú sumu voči žalovanej uplatní súdnou cestou - oznámenie o zosplatnení tak možno považovať aj za predžalobnú výzvu. Žalovaná si oznámenie o zosplatnení pohľadávky prevzala dňa 23.10.2020. Nakoľko bola žalovaná v omeškaní so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca v zmysle článku IX. bod 3. zmluvy vyhlásil dňa 15.10.2020 okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti (tzv. zosplatnenie úveru). Žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. zmluvy), žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok II. zmluvy), žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru od prvého dňa omeškania.

3. Vo veci rozhodol Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom zo dňa 4.januára 2021, sp.zn.: 24Up/2231/2020, proti ktorému žalovaná podala včas odpor. Podaním odporu bol platobný rozkaz zrušený. Žalovaná namietala, že príslušenstvom pohľadávky je v neprímeranej výške, až úžernícke, hlavne čo do úroku. Ďalej namietala, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola vyhotovená na pripravenom tlačive. Žalovaná nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Tvrdil tiež, že zmluva neobsahuje predpísané zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) a f), preto je úver bez úroku a bez poplatku.

4. K odporu sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 26.02.2021. Uviedol, že zmluva je platná a v súlade s príslušnými právnymi predpismi, neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ďalej uviedol, že pre posudzovanie platnosti zmluvy vo vzťahu k výške odplaty, nie je podstatným údaj o výške úrokovej sadzby ale údaj o výške RPMN. Ako to vyplýva zo zmluvy, RPMN bola určená vo výške 20,56%, priemerná RPMN bola určená vo výške 12,99% a odplata podľa Občianskeho zákonníka bola určená vo výške 19,09%. Najvyššia prípustná miera odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 3.štvrtrok 2017 v rozsahu zmluvnej splatnosti nad 1 do 5 rokov vrátane, bola 20,56%. Vo vzťahu k priemernej RPMN pre úvery splatné od 1-5rokov vo výške od 1.500 - 6.500 Eur bola stanovená na 12,99%, teda rovnako ako podľa zmluvy. Výška odplaty tak bola dohodnutá v súlade s právnymi predpismi. Ďalej uviedol, že dojednanie o zmluvnej pokute v spotrebiteľských zmluvách je prípustné, nesmie ale byť neprímeraná. RPMN bola žalovanej uvedená tak, ako to predpokladá zákon o spotrebiteľských úveroch a v zmluve sú uvedené aj všetky predpoklady, ktoré boli pri výpočte RPMN použité. Žalobca tiež uviedol vo vyjadrení z 31.05.2021, že od žalovanej eviduje úhradu splátok vo výške 1.068,85 Eur.

5. Žalovaná sa k vyjadreniu vyjadrila podaním súdu doručeným dňa 27.07.2021. Uviedla, že predmetná spotrebiteľská zmluva už bola súdom posúdená v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 4Csp/2/2020, kedy súd uviedol, že predmetný údaj o RPMN nie je v zmluve uvedený správne, navyše požadovaný úrok 19,90 % ročne viac ako dvojnásobne prevyšuje priemerný úrok z úverov bánk za obdobie 12/2017, kde pre nový úver pre domácnosť so začiatočnou fixáciou od 1 do 5 rokov tento predstavuje priemerne 4,82% ročne.

6. Na výzvu súdu žalobca dňa 15.12.2021 doručil svoje vyjadrenie a dôkazy týkajúce sa splnenia povinnosti žalobcu posúdiť schopnosť žalovanej splácať žiadaný spotrebiteľský úver.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa žalovaná nezúčastnila. Písomné svoju neúčasť ospravedlnila a nežiadala pojednávanie odročiť. Súd za použitia § 180 C.s.p. vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o spotrebiteľskom úvere z XX.XX.XXXX (čl. 23), sadzovníkom poplatkov (čl. 29), Upomienkou č. 1 z XX.XX.XXXX (čl. 30), XX.XX.XXXX (čl. 31), XX.XX.XXXX (čl. 33), XX.XX.XXXX (čl. 35), XX.XX.XXXX (čl. 37), poslednou výzvou U. XX.XX.XXXX (čl. 43), XX.XX.XXXX (čl. 45), priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných bankami za rok 2017 (čl. 192), písomnými stanoviskami strán sporu a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobca dňa 07.12.2017 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej titulom úveru sumu 3.000 Eur za úrok 19,09% ročne, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 20,56%. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v splátkach po 77,97 Eur mesačne do 18.12.2022. Celková čiastka na zaplatenie predstavovala sumu 4.678,20 Eur.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa, tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

11. Podľa § 2 písm. a), b) a d) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až v/.

14. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

15. Podľa § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods.1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods.1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods.1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods.19 až 42.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

21. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 141/2014 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

23. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa § 1a ods. 4, najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

25. Podľa 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Súd mal v danej veci za preukázané, že právny predchodca žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 3.000 Eur a žalovaná sa zaviazala poskytnúť úver žalobcovi splatiť v 60 splátkach vo výške 77,97 Eur mesačne. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradila finančné prostriedky vo výške 1.068,85 Eur. Taktiež bolo preukázané, že úver bol žalobcom zosplatený, tak ako to tvrdil.

27. Súd preskúmal jednotlivé nároky uplatnené žalobou a dospel k nasledovnému.

28. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. Súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V predmetnej veci ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 19,09%, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 4,82%. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na §39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. K tejto otázke sa sudy už vyjadrili a tento právny záver možno považovať za ustálený súdnou praxou (napr. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013). Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

29. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 19,09% za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka.

30. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 12% ročne súd je toho názoru, že v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za dojednanú v rozpore so zákonom, a to s poukazom na 3a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Podľa § 3a ods. 2 nariadenia, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Bolo preukázané, že súčet sankcií prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia, preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom, a teda absolútne neplatným zmluvným dojednaním. Dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch nie je samo o sebe neprípustné, neprípustné je iba v prípade, ak dojednaná sankcia za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je neprimerane vysoká. Podľa Článku IX. bod 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Podľa Článku IX. bod 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatnených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Keďže súčet týchto sankcií je 17 % (12 % a 5 %) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (trojnásobok je 15 %), je preto uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti poukazuje na obdobné rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 9CoCsp/23/2020 a 1CoCsp/7/2020. Absolútne neplatné dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné zhojiť tým, že žalobca si na zaplatenie v žalobe žiadal zmluvnú pokutu len do výšky 10% ročne, ktorý súčet spolu s úrokom z omeškania by neprekračoval 15%.

31. Pokiaľ ide o úroky z omeškania žalobca žiadal úroky z omeškania zo sumy dlžných splátok jednotlivo. Súd mal za to, že v danom prípade došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti listom zo dňa 15.10.2020, ktorý si žalovaná prevzala dňa 23.10.2020. V tomto, liste bola vyzvaná na úhradu do 7 dní odo dňa doručenia výzvy, preto sa do omeškania mohla dostať až od 31.10.2020. Na základe uvedeného preto súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania až od 07.11.2020 tak, ako to žiadal, do zaplatenia z dlžnej neuhradenej istiny.

32. Vo vzťahu k uplatnených nákladom v sume 23 Eur, ktorých právo na zaplatenie žalobca odôvodnil tým, že ide o náklady za vystavenie upomienky č. 1 v počte 5 x 3 Eurá a náklady za vystavenie poslednej výzvy v počte 2 x 4 Eurá podľa sadzovníka poplatkov z 07.12.2017. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. č. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú treba považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie „ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06. Súd preto konštatuje, že tieto náklady žalobcu sú nákladmi jeho administratívnej agendy a nie sú v záujme spotrebiteľa. Navyše, oznámenie o omeškaní ako upomienku č. 1 vystavil žalobca žalovanej 5x, poslednú výzvu 2x, pričom túto položku poplatku sadzovník ani neobsahuje.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobcovi voči žalovanej patrí právo na zaplatenie sumy istiny úveru 3.000 Eur po odpočítaní toho, čo žalovaná na úver už zaplatila, teda sumy 1.068,85 Eur, t.j. 1.931,15 Eur. Žalovaná je zároveň so zaplatením tejto sumy v omeškaní od 07.11.2020, preto žalobcovi patrí právo na zaplatenie úroku z tejto sumy od 07.11.2020 do zaplatenia.

34. Vo zvyšku, teda čo do úroku, zmluvnej pokuty, nákladov a úroku z omeškania z jednotlivých splátok úveru súd žalobu zamietol.

35. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, preto mu voči žalovanej patrí právo na náhradu trov konania v pomernom rozsahu. Žalobca žiadal na zaplatenie sumu celkom 3.708,59 Eur (2.474,90 Eur + 1.023,59 Eur + 187,10 Eur + 23 Eur). Žaloba bola dôvodná v rozsahu 1.931,15 Eur s príslušenstvom. Žalobca bol úspešný v rozsahu 52%, žalovaná 48%, úspešnejším bol žalobca v rozsahu 4%.

38. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanej týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.